

การศึกษาปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด

The Study of Problems in Strategic Planning of Basic Educational Institutions for The Office of Trat Education Service Area.

วรรณภา สุภาพุฒ¹ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์² และสายตา ประเสริฐภักดิ์³
Wanna Supaput¹, Ampawan Prasertphak² and Saita Prasertphak³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน ครู 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางสถานศึกษาและด้านการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการศึกษาสถานภาพสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยส่วนใหญ่สถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

² อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³ Master's degree Student Faculty of Education Rambhai Barni Rajabhat University

² Professor in Faculty of Education Rambhai Barni Rajabhat University

* Corresponding author. Email : supaput06@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research was to study and compares problems in strategic planning of basic educational institutions of Trat Education Service Area by position and sizes of school. The samples were 226 for 113 school administrators and 113 teachers in the school. Research instrument was 5 rating-scale questionnaires. Collected data were analyzed to find percentage, mean, standard deviation and compare problems in strategic planning of basic educational by t-test and One way ANOVA.

The results of the study were as follows : 1) The problems in strategic planning of basic educational institutions of Trat Education Service Area were total and an individual step at a middle level. 2) A comparison problems in strategic planning of basic educational institutions of Trat Education Service Area between of administrators and teachers were not significantly different. 3) A comparison problems in strategic planning of basic educational institutions of Trat Education Service Area between of administrators and teachers by school sizes the whole were significantly different at the level of .01. Comparing between the large school the medium school was significantly different at the level of .01. When specifically considered, the direction specification of the school and strategy specification of the school were significantly different at the level of .01. except the status of school was significantly different at the of .05, most of large school and medium school were significantly different at the of .05.

Keywords : The problems of strategic planning, Primary schools

ความสำคัญของปัญหา

การวางแผนกลยุทธ์ หรือ Strategic Planning เป็นการวางแผนที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ระยะยาวที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์อนาคตและคิดเชิงการแข่งขัน มีระบบการทำงานที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง สำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการทำงานที่มีความคล่องตัว การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงในการนำไปสู่เป้าหมายในอนาคต สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อความอยู่รอด และความก้าวหน้าขององค์กรหน่วยงาน หรือธุรกิจของตนในอนาคต

การวางแผนกลยุทธ์นี้ใช้กันแพร่หลายมากในกิจการด้านการทหาร ด้านสงคราม ด้านการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการบริหารในวงการธุรกิจเอกชนนั้นประสบความสำเร็จสูงซึ่งเป็นที่กล่าวขวัญถึงกันมาก ปัจจุบันการวางแผนแบบแผนกลยุทธ์ได้แพร่หลายเข้ามาในวงการต่างๆ รวมถึงวงการของราชการด้วย คำที่นิยมใช้และที่ได้รับการยอมรับกันในวงการส่วนใหญ่ นิยมเรียกว่า “แผนยุทธศาสตร์” (ปัทมศ มาลากุล ณ อยุธยา, ออนไลน์. 2551) ความสำเร็จของการดำเนินการในวัตถุประสงค์ขององค์กรใด ๆ ก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับ การวางแผน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าการวางแผนเป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้บริหารองค์กรใด ๆ ได้รับความสำเร็จขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะก่อนที่จะกำหนดวิธีการดังกล่าวขึ้นมา ผู้บริหารองค์กรจะต้องเตรียมการและวางแผนปฏิบัติการเอาไว้ล่วงหน้า

เป็นอย่างดีก่อนแล้ว กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารวางแผนอย่างใดขึ้นมา เขาก็จะต้องลงมือกระทำ ก่อตั้งหรือการสร้างสรรค์ประดิษฐ์ บัณฑิตต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องขึ้นมาเพื่อประสิทธิผลในการวางแผนซึ่งเขาจะต้องกระทำหรือวาดภาพว่าสิ่งที่เขาจะกระทำนั้นควรเป็นอย่างไร เมื่อผู้บริหารมีแผนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เขาก็จะสามารถลงมือดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแต่ละส่วนในแต่ละขั้นตอน ซึ่งบุคลากรที่กำหนดไว้ในแผนจะเป็นผู้ปฏิบัติงานนั่นเอง ดังนั้นแผนจึงเป็นการจัดสิ่งต่าง ๆ ที่จะกระทำเพื่อที่จะบรรลุความสำเร็จในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ ผู้บริหารทุกระดับในองค์กรจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนและปฏิบัติตามแผนขององค์กรแต่ระดับการบริหารที่แตกต่างกันย่อมทำให้ผู้บริหารแต่ละระดับ มีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันด้วย กล่าวคือ ผู้บริหารระดับสูงจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและแผนขององค์กรโดยรวม ส่วนผู้บริหารระดับกลางจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและแผนขององค์กรในลักษณะนโยบายย่อยหรือแผนย่อย เช่น แผนเฉพาะด้านการกำหนดรายละเอียดของนโยบายและแผนรวมขององค์กร เป็นต้น ส่วนผู้บริหารระดับต้นจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการและโครงการ การกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมของแผนและโครงการ (ปรีชา หงส์ไกรเลิศ, ออนไลน์. 2551)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา รัฐบาลให้ความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐไปสู่ “รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่” ที่เน้นการทำงานโดยการบริหารผลสัมฤทธิ์ ยึดผลลัพธ์ในการทำงาน และมีการวัดผลที่เป็นรูปธรรม กระทรวงหรือกรมต่าง ๆ ได้นำระบบบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management System : RBMS) มาใช้ โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาและจัดทำแผนกลยุทธ์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดทิศทางของหน่วยงานตนเองด้วยการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว (ปิณรศ มาลากุล ณ อยุธยา, ออนไลน์. 2551) สำหรับการวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ (2550 ก : 15) ซึ่งมีการดำเนินการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การศึกษาสถานภาพสถานศึกษา เป็นการสำรวจวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลักสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาของสถานศึกษา ผลจากการศึกษาสถานภาพทำให้ทราบว่าสถานศึกษามีโอกาส อุปสรรค จุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไรบ้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา 2) การกำหนดทิศทางสถานศึกษา เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายแนวทางการดำเนินงานในอนาคตของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนมากขึ้น ตามสถานภาพของสถานศึกษาและความต้องการของสังคม และ 3) การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา เป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งต้องเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสถานภาพของสถานศึกษาที่ได้ศึกษาไว้ โดยยึดทิศทางของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ ลักษณะงานที่ทำ และทางเลือกที่เหมาะสมในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 ก : 36)

จากรายงานผลการวิจัย เรื่องความต้องการในการพัฒนาครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 ข : 73) พบว่า ด้านความรู้ทั่วไป ครูมีความต้องการพัฒนาในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนงานและโครงการพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเลื่อนตำแหน่ง โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการพัฒนา และจากการตรวจสอบผลรายงานการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต, 2550 : 83) พบว่า การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและการนำแผนสู่การปฏิบัติขาดความครบถ้วน ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังไม่ได้รับการแก้ไข นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านการขาดแคลนครูภัณฑ์ อัตราค่าจ้างครูและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้คุณภาพ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการวางแผนกลยุทธ์ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความ

สนใจที่จะศึกษาปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด เพื่อจะเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ใน 3 ด้าน ได้แก่ การศึกษาสถานภาพสถานศึกษา การกำหนดทิศทางการศึกษา และการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวางแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ปีการศึกษา 2552 จำนวน 258 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 129 คน และครูที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผน จำนวน 129 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 ใช้ตารางคำนวณกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน และครู จำนวน 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ใน 3 ด้าน ได้แก่ การศึกษาสถานภาพสถานศึกษา การกำหนดทิศทางการศึกษา และการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างและนัดหมายเวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองครบทุกฉบับ
3. รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์แบบสอบถามใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่งใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดทิศทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.08$) การศึกษาสถานภาพสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) และการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.05$) ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางการศึกษา และด้านการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการศึกษาสถานภาพสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดทิศทางสถานศึกษา การศึกษาสถานภาพสถานศึกษา และการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : คำนำ) กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ดังนั้น จึงทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและทำความเข้าใจในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์อย่างชัดเจนเพื่อที่จะชี้แจงให้แก่บุคลากร หรือคณะทำงานที่เข้ามามีส่วนร่วมและมีการวางแผนร่วมกัน นอกจากนี้ พินิจ ธิมมา (สัมภาษณ์ : 2553) ได้กล่าวว่า ตั้งแต่กรกฎาคม พ.ศ. 2546 มีการหลอมรวมหน่วยงานการศึกษา 3 หน่วยงาน ได้แก่ สามัญศึกษาจังหวัดตราด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด และสำนักงานศึกษาริการจังหวัดตราดเข้าด้วยกันเป็นหน่วยงานใหม่ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จึงยังไม่มีมีการจัดระบบการติดตามและให้ความช่วยเหลือในด้านการวางแผนแก่สถานศึกษาแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้จึงมีผลทำให้มีปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูต้องทำงานร่วมกัน

3. การเปรียบเทียบปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทิศทางสถานศึกษาและด้านการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการศึกษาสถานภาพสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหามากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดมีการย้ายครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กไปอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ประกอบกับมีการบรรจุครูและผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด : 2552 : 50) ดังนั้น จึงทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าไปบรรจุใหม่นั้นต้องรับภาระในด้านการวางแผน ต้องศึกษาและทำความเข้าใจลำดับขั้นของการวางแผนใหม่ ต้องดำเนินการอย่างมีระบบและขั้นตอน และจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่นั้นจะมีการกำหนดและแต่งตั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบงานเป็นการเฉพาะ ได้แก่ งานบริหารทั่วไป บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ และบริหารงานบุคคล รวมทั้งยังจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และทักษะของผู้ปฏิบัติงานที่ได้ฝึกและปฏิบัติมากก่อนแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรจัดให้มีการอบรมการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพื่อที่จะได้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานด้านการวางแผนกลยุทธ์ที่มีความคล่องตัว

1.2 ควรจัดทำคู่มือการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการในการกำหนดทิศทางสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด

2.2 ควรศึกษาปัญหาการนำแผนสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด

เอกสารอ้างอิง

ปัทมรส มาลากุล ณ อยุธยา. (2551). **องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.si.kmutt.ac.th/nba1/modules/Upload/files/e-Learning>. 5 พฤศจิกายน 2551.

ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. (2552). **การวางแผนกลยุทธ์**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.stabundumrong.go.th/journal15/153.doc. 5 พฤศจิกายน 2552.

พินิจ ธิมา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วรรรณา สุภาพุฒ เป็นผู้สัมภาษณ์. (15 มิถุนายน 2553). ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด จังหวัดดรสด.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด. (2550). **การประเมินผลการปฏิบัติงานระดับโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด**. ดรสด : สำนักงานฯ.

_____. (2552). **ข้อมูลบรรจุและแต่งตั้ง การเกษียณอายุ การย้ายของข้าราชการครูและผู้บริหารประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552**. ดรสด : สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545). **คู่มือการวางแผนงบประมาณจากแนวคิดสู่แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สามัญชนิติปุคคล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550 ก). **แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติปุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

_____. (2550 ข). **ความต้องการในการพัฒนาครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (August 1970). "Determining sample size for research Activities", **Educational and Psychological Measurement**. 30 (3). 608-610.